

Una recuperació incompleta després de la caiguda històrica de l'activitat portuguesa en el 2T

El PIB es va contreure el 16,3% interanual i el 13,9% intertrimestral en el 2T, un enfonsament històric, tot i que lleugerament menys negatiu del que havien suggerit els indicadors. La demanda interna va contribuir amb -11,9 p. p. a la caiguda, reflex de la intensa contracció del consum de les famílies (el -14,5% interanual) i de la inversió (el -10,8%), mentre que la demanda externa hi va contribuir amb -4,4 p. p., a conseqüència de la caiguda molt significativa de les exportacions (el -39,5%). Pel que fa al 3T, s'observa una recuperació incompleta de l'activitat econòmica. A l'agost, els indicadors de confiança apuntaven a una millora a tots els sectors, però encara lluny dels nivells anteriors a la COVID-19. En la mateixa direcció apunten altres indicadors disponibles fins al juliol, com les vendes d'automòbils (el -16,9% interanual, en relació amb el -54% del juny), la despesa registrada en terminals TPV (el -9,7% interanual al juliol, en relació amb el -14,4% del juny) i el consum d'electricitat (el -3,4% al juliol, en relació amb el -8,7% del juny). Alguns indicadors, fins i tot, suggereixen una certa pèrdua de dinamisme després de l'ímpetu del rebot inicial. Per exemple, l'indicador coincident d'activitat va disminuir al juliol fins al -11,9% interanual (el -10,8% al juny). En aquest context, a més a més, cal recordar que l'evolució de la pandèmia al llarg de la tardor i de l'hivern serà el gran condicionant de l'escenari.

La pandèmia castiga l'atur. En el 2T, la població ocupada va caure en 185.500 persones, un descens concentrat, en gran part, al sector serveis (-130.700) i, en particular, al comerç, l'allotjament i la restauració, sectors molt dependents de l'activitat turística. Així mateix, al juliol, el nombre d'aturats inscrits a les oficines d'ocupació va arribar a les 407.000 persones (+100.000 en termes interanuals i +91.000 en relació amb el febrer). Paral·lelament, les ofertes de feina van caure el 34,2% interanual al juliol, i la taxa d'atur va empitjorar fins al 8,1% (+1,6 p. p. interanual). En els propers mesos, és probable que es continuï observant un increment de l'atur, a causa de la frenada que la pandèmia continuarà imposant a la reactivació econòmica.

Fort augment del dèficit públic per lluitar contra el coronavirus. El saldo pressupostari de les Administracions públiques va assolir el -7,6% del PIB en l'acumulat fins al juliol (havia estat del -0,4% en el mateix període del 2019). Aquest increment del dèficit reflecteix tant la caiguda substancial dels ingressos (el -10,5% interanual) com l'augment de la despesa (el +5,3%). El descens dels ingressos va ser degut no solament a les mesures d'ajornament o de suspensió del pagament d'impostos (equivalents a 672 milions d'euros fins a juliol), sinó també a la marxa de l'economia, especialment visible en la caiguda de la recaptació de l'IVA, de l'impost sobre els productes petrolers i de l'impost sobre els vehicles. Pel que fa a les partides de despesa,

Portugal: PIB

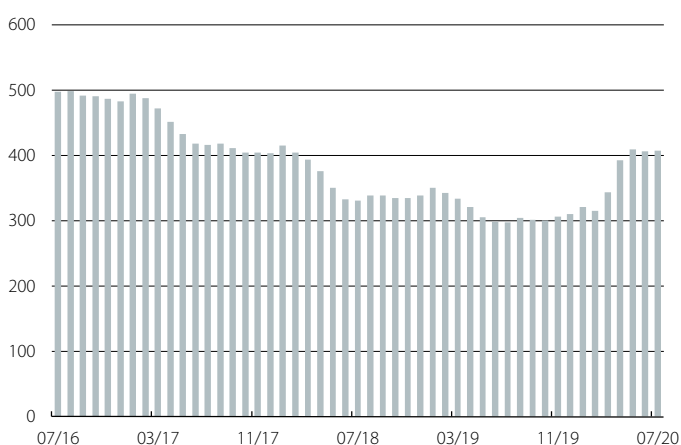
Variació interanual (%)

	3T 2019	4T 2019	1T 2020	2T 2020
PIB	1,9	2,2	-2,3	-16,3
Consum privat	2,6	1,9	-1,0	-14,5
Consum públic	1,2	1,5	0,4	-3,4
Inversió	8,2	-2,0	-3,5	-10,8
Exportacions	2,2	6,2	-5,1	-39,5
Importacions	5,7	3,6	-2,5	-29,9

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de l'INE de Portugal.

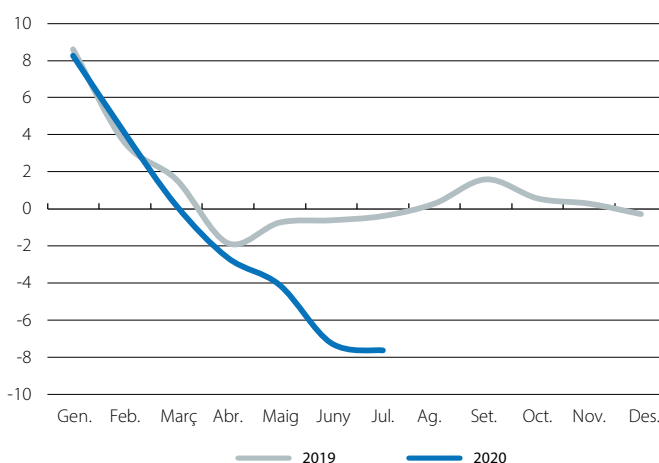
Portugal: atur registrat als centres d'ocupació

(Milers de persones)

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de l'IEFP.

Portugal: saldo de les Administracions públiques * (% del PIB)

Nota: * Dades de la comptabilitat pública.

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de la DGO.

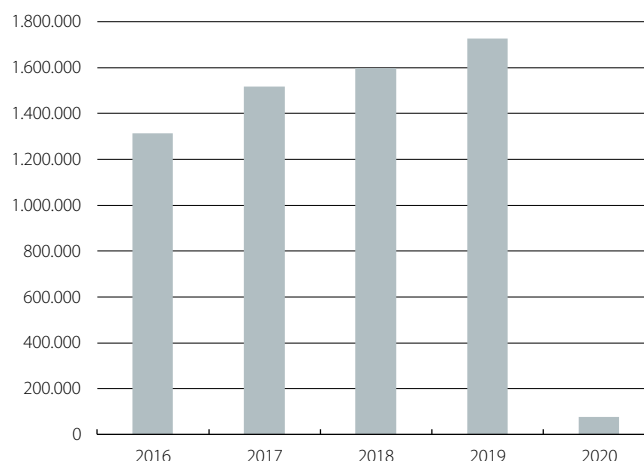
les mesures de suport a les empreses i a les famílies i les despeses relacionades amb el sector sanitari es van enfilars fins a un total de 1.599 milions d'euros, dels quals gairebé 752 milions corresponen a despeses vinculades als programes d'ajust temporal de l'ocupació.

La recuperació del turisme es retarda i els comptes externs empitjoren. Al juny, el dèficit de la balança per compte corrent va assolir el $-0,5\%$ del PIB (acumulat de 12 mesos), en relació amb el $-0,1\%$ del final del 2019. D'una banda, el dèficit de la balança de béns va millorar fins al $-7,4\%$ (el $-8,1\%$ al final del 2019), però, de l'altra, el superàvit dels serveis va disminuir fins al $6,8\%$ del PIB, el pitjor registre des del començament del 2016. Aquesta reducció s'explica, principalment, pel funcionament de la balança turística, amb una caiguda del nombre de turistes estrangers superior al 95% interanual al juny. Al mateix temps, el rendiment mitjà per habitació disponible es va reduir de manera considerable (el -79% interanual) fins als 13 euros, i el $46,3\%$ dels establiments d'allotjament turístic van estar tancats o no van registrar moviment d'hostes (el $74,1\%$ al maig). Així mateix, al juny, el moviment als aeroports nacionals (gairebé 318.000 passatgers) va ser el $94,6\%$ inferior al del juny del 2019, xifra que reflecteix una reactivació molt lenta de l'activitat als aeroports nacionals després del confinament. No obstant això, les perspectives són més positives per als mesos de setembre i d'octubre, amb l'obertura del corredor aeri britànic i amb l'augment de reserves per a aquest període.

El crèdit flueix de manera dinàmica arran de la demanda de les empreses. En concret, les noves operacions concedides al sector privat no financer van augmentar el $21,3\%$ interanual en el conjunt del primer semestre, amb un increment del $32,0\%$ al segment de les empreses i una desacceleració, per cinquè mes consecutiu, en el cas de les famílies (el $4,4\%$). Si analitzem de forma aïllada el mes de juny, la nova contractació de crèdit per a empreses va augmentar el $43,5\%$ interanual, mentre que va caure el $8,1\%$ en el cas de les famílies. Aquesta divergència s'explica per la major necessitat de liquiditat per part de les empreses en un context de baixa activitat, mentre que les famílies tendeixen a acumular estalvis pel temor a la pèrdua d'ingressos i per la major incertesa econòmica. Al seu torn, segons les dades disponibles fins al final de juny, s'han aplicat moratòries de crèdit a 741.623 contractes, el 70% de les quals corresponen a famílies; d'aquestes moratòries, més del 62% són contractes de crèdit a l'habitatge i altres crèdits hipotecaris.

El mercat immobiliari es refreda de manera gradual. El valor mitjà de les taxacions bancàries va continuar augmentant al juliol (el $+8,0\%$ interanual, fins als 1.127 euros per metre quadrat), però va fer-ho de forma més suau que en els mesos anteriors. No obstant això, s'ha observat una caiguda de les sol·licituds de taxacions relacionades amb possibles crèdits a l'habitatge (el $-15,9\%$), un descens que va en la mateixa línia que el menor dinamisme de les noves operacions de crèdit. D'altra banda, el sector de la construcció es continua mostrant més resistent a l'impacte que altres sectors econòmics, amb un augment de les vendes de ciment del $10,7\%$ interanual al juliol.

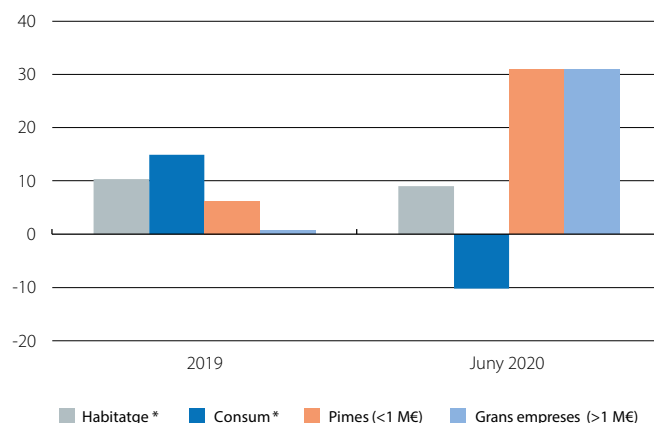
Portugal: arribades de turistes estrangers al juny (Nombre de persones)

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de l'INE de Portugal.

Portugal: noves operacions de crèdit

Variació interanual de l'acumulat de l'any (%)

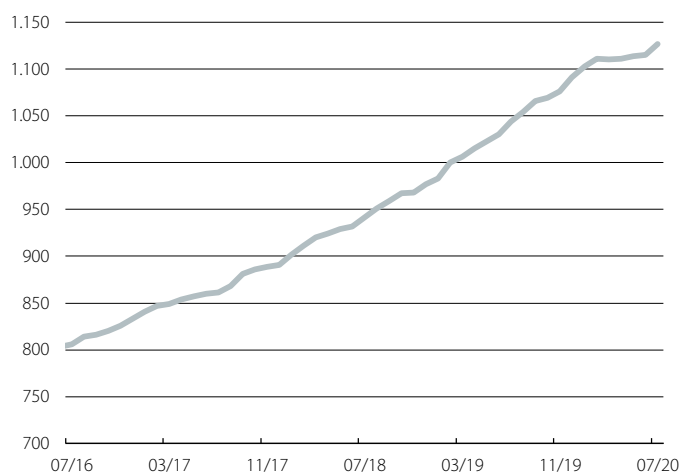

Nota: * Exclou les renegociacions.

Font: CaixaBank Research, a partir de dades del Banc de Portugal.

Portugal: preu de taxació immobiliària

(Euros per metre quadrat)

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de l'INE de Portugal.